

**Commentariorvm, Ac Dispvationvm, In Tertiam Partem
Divi Thomae. Tomi Qvinque**

Mysteria Vitæ Christi, Et Utrivsqve Adventvs Eivs Accurata Disputatione Ita
complectens, vt & Scholasticæ doctrinæ studiosis, & Diuini verbi
Concionatoribus vsui esse poßit

Suárez, Francisco

Moguntiaë, M.DC.XVI.

4 V. per modum redemptionis.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-94022](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-94022)

stus in cruce passus est. Ibi enim accepit vulnera le-
thalia, & ad illius mortem proxime ordinata. Et id-
eo dicitur à Patribus hoc sacrificium oblatum in al-
tari crucis, ut videret licet in Leone Papa epist. 74. ad
Episcopos Palestinæ. Et multi eo modo exponunt
verba Pauli ad Heb. 13. *Habemus altare, de quo edere non
habent potestatem, qui tabernaculo de seruiunt.* Et colligi
etiam potest ex Paulo ibidem dicente: *Quorum ani-
malium inferitur sanguis pro peccato, horum corpora cre-
mantur extra castra, ita & Iesus, ut sanctificaret per suum
sanguinem populum, extra portam passus est:* indicans in
mysterio crucis, quod extra portam peractum est,
oblatum fuisse hoc sacrificium. Ideo etiam Christus
portans crucem dicitur fuisse significatus in Isaac
portante ligna ad sacrificium. Igitur reliqua, quæ an-
tecesserunt, fuerunt quasi via, & applicatio victimæ
ad sacrificium non sine magno mysterio, & diuina
ordinatione velut ritui mystico extra portam in al-
tari crucis, manibus extensis, solenni die Paschæ
consummatum est.

Ad aliam difficultatem, quod sacrificium oportet
esse signum sensibile. Respondetur, duplicem signi-
ficationem posse in sacrificio excogitari, aliam mo-
ralem, de qua dixit Augustinus lib. 10. de ciuitate c. 5.
Sacrificium visibile inuisibilis sacrificij signum esse: aliam
mythicam, de qua dixit August. lib. 1. contra aduers.
legis, & Proph. capit. 18. *Vnum verum, & singulare sacri-
ficium Christi multis esse antea sacrificiorum significatum
figuris.* Prior significatio est essentialis omni sacri-
ficio, quia sine illa esse non potest verus cultus patriæ,
quod est de essentia sacrificij: & hæc significatio in
Christi sacrificio inuenta est. Significabat enim in-
terdum sacrificium, quo Christus vitam suam offe-
rebat ad placandam Deum, significabat etiam de-
structionem peccati, & ipsius mortis mortem, quam
sacrificium illud operatum erat. Posterior autem
significatio non est de essentia sacrificij, sed inuenta
est in omnibus sacrificijs veris, & à Deo, vel ex sin-
gulari eius inspiratione institutis, vel in expectatione,
vel in commemorationem sacrificij Christi.
At vero in sacrificio Christi, quod fuit prototypus
cæterorum sacrificiorum, non oportuit significatio-
nem illam inueniri, sed potius ipsum per cætera sa-
crificia significari.

Et ex his ad alteram partem (scilicet quod oport-
tebat sacrificium lege stabiliri) responderetur, illud ef-
se verum de sacrificio (vt ita dicam) legali, quod cum
lege durat, non vero de sacrificio, quod est supra om-
nem legem communiter hominibus impositam,
quale fuit sacrificium Christi, quod causa vniuersa-
lis, & exemplar sacrificiorum omnium, finisque le-
gis veteris, ac principium, & fundamentum nouæ,
fuit.

ARTICVLVS IV.

*Virum passio Christi operata sit nostram salutem per
modum redemptionis.*

Ad quartum sic proceditur. Videtur, quod
passio Christi non sit operata nostram sa-
lutem per modum redemptionis. Nullus en-
nim emit, vel redemit quod suum esse non
desit. Sed homines nunquam desierunt ef-
se Dei: secundum illud Psal. 23. *Domini est terra, & plenitudo
eius, orbis terrarum, & vniuersi qui habitant in eo.* Ergo vi-
detur, quod Christus redemit nos sua passione.

2. Præterea. Sicut Augustinus dicit 13. de Trinitate Dia-
bolus à Christo iustitia superandus fuit. Sed hoc exigit ius-
titia, vt ille qui inuasit dolose rem alienam, debeat priua-
rica, quia fraus, & dolus nemini debet patrocinari, vt et-
iam iura humana dicunt. Cum ergo diabolus creaturam

A Dei, scilicet hominem, dolose deceperit, & sibi subiunguerit,
videtur, quod non debuerit homo per modum redemptionis
ab eius eripi potestate.

3. Præterea. Quicumque emit, aut redemit aliquid, pre-
tium soluit ei, qui possidebat. Sed Christus non soluit sangui-
nem suum (qui dicitur esse pretium redemptionis nostræ) dia-
bolo, qui nos captiuos tenebat. Non ergo Christus sua passione
nos redemit.

Sed contra est, quod dicitur 1. Pet. 1. *Non corruptibilibus
auro, vel argento redempti estis de vana vestra conuersatione
paterna traditionis, sed pretioso sanguine, quasi agni imma-
culati, & incontaminati Christi.* Et Galat. 3. dicitur. *Chri-
stus nos redemit de maledicto legis factus pro nobis maledi-
ctum.* Dicitur autem pro nobis factus maledictum, in quan-
tum pro nobis passus est in ligno vt supra dictum est. Ergo per
passionem suam nos redemit.

Respondeo dicendum, quod per peccatum dupliciter ho-
mo obligatus erat. Primo quidem seruitute peccati, quo-
niam qui facit peccatum, seruus est peccati: vt dicitur Ioannis
octauo, & prima Petri secundo. A quo quis superatus est, hu-
ius & seruus est. Quia igitur diabolus hominem superauerat, in-
ducendo eum ad peccatum, homo seruus erat diaboli additus
erat. Secundo: quantum ad reatum pœnæ, quo homo erat
obligatus secundum Dei iustitiam. Et hoc etiam est serui-
tus quadam, ad seruitutem enim pertinet, quod aliquis pa-
tiatur quod non vult: cum liberi hominis sit vti seipso, vt
vult. Quia igitur passio Christi fuit sufficiens, & super-
abundans satisfactio pro peccato, & reatu pœnæ generis hu-
mani: eius passio fuit quasi quoddam pretium, per quod libe-
rati sumus ab vtriusque obligatione. Nam ipsa satisfactio qua
quis satisfacit, siue pro se siue pro alio, pretium quoddam di-
citur, quo seipsum, vel alium redimit à peccato, & à pœnâ:
secundum illud Danielis quarto. *Peccata tua elemosynis re-
dime:* Christus autem satisfecit non quidem pecuniam dando,
aut aliquid huiusmodi: sed dando id quod fuit maximum,
seipsum scilicet pro nobis. Et ideo passio Christi dicitur esse no-
stra redemptio.

Ad primum ergo dicen-
dam, quod homo dicitur esse Dei
dupliciter. Vno modo in quantum subiegitur potestati eius.
Et hoc modo nunquam homo desit Dei esse: secundum illud
Danielis quarto. *Dominatur excelsus in regno hominum, &
cuicumque volueris, dabis illud.* Alio modo per vnionem cha-
ritatis ad eum: secundum quod dicitur Romanorum octauo. *Sic
quis Spiritum Christi non habet, hic non est eius.* Primo ergo
modo nunquam homo desit esse Dei: secundo vero modo de-
sit esse Dei per peccatum. Et ideo in quantum fuit à peccato
liberatus Christo passo satisfaciente, dicitur per passionem
Christi esse redemptus.

Ad secundum dicendum, quod homo peccando obligatus
erat, & Deo, & diabolo: quantum enim ad culpam, Deum
offendit, & diabolo se subdidit, ei consentiens. Vnde ra-
tione culpa non erat factus seruus Dei: sed potius à Dei ser-
uitute recedens, diaboli seruutem incurrerat, Deo iuste
hoc permittente propter offensam in se commissam. Sed quan-
tum ad pœnam, principaliter homo erat Deo obligatus sicut
E summo iudici: diabolo autem tanquam tortori: secundum il-
lud Matthæi quinto. *Neforte tradas te aduersariis tuis iu-
dici.* & iudex tradat te ministro, id est, Angelo pœnarum cru-
deli: vt Chrysostomus dicit. Quamuis igitur diabolus inius-
te, quantum in ipso erat, hominem sua fraude deceptum,
sub seruitute teneret, & quantum ad culpam, & quantum per imper-
f. ad pœnam: iustum tamen erat hoc hominem pati, Deo per-
mittente quantum ad culpam, & ordinante, quantum ad
pœnam. Et ideo per respectum ad Deum iustitia exigebat,
quod homo redimeretur, non autem per respectum ad diabo-
lum.

Ad tertium dicendum, quod quia redemptio require-
batur

q. 46 art. 4.
ad 3. arg.

Heb. 13.

Gen. 22.

August.
Quantum si
significatio sit
de ratione
proprij sa-
crificij.

267.
Insgu. 49.
art. 2. & 3.
d. 19. ar. 2. &
3. d. 10. art. 4.
& op. 60. c. 8.
col. 8.

13. de Tri. c.
13. in princ.
10m 3.

Hom. 11. in
Matth. in 9.
non longe à
fin. tom. 2.

batur ad hominis liberationem per respectum ad Deum, non autem per respectum ad diabolum, non erat pretium solvendum diabolo, sed Deo: & ideo Christus sanguinem suum (qui est pretium nostre redemptionis) non dicitur obtulisse diabolo, sed Deo.

Quod in hoc art. queritur, re ipsa diuersum non est ab eo quod in precedentibus tractatum est: solūque proponitur ad explicandam metaphoram emptionis seu redemptionis, qua meritum, & satisfactio Christi pro nobis in diuina Scriptura explicatur. De qua re satis, superq; dictum est superiori to. disp. 4. lect. 3.

ARTICVLVS V.

Virum esse redemptorem, sit proprium Christi.

268.
3. dist. 19. ar.
4. q. 2

D quintum sic proceditur. Videtur, quod esse redemptorem, non sit proprium Christi. Dicitur enim in Psalm. 30. Redemisti me Domine Deus veritatis. Sed esse Dominum Deum veritatis, conuenit toti Trinitati. Non ergo est proprium Christi.

Glos. in 2. b.

2. Præterea, ille dicitur redimere, qui dat pretium redemptionis, sed Deus pater dedit filium suum redemptionem pro peccatis nostris, secundum illud Psalm. 100. Redemptionem misit Dominus populo suo. Glos. id est, Christum, qui dat redemptionem captiuis. Ergo non solum Christus, sed etiam Deus Pater nos redemit.

3. Præterea, Non solum passio Christi, sed etiam aliorum Sanctorum proficua fuit ad nostram salutem: secundum illud Glos. 1. Gaudeo in passionibus pro vobis, & adimpleo ea, quæ defuncti passionum Christi in carne mea, pro corpore eius, quod est Ecclesia. Ergo non solum Christus debet dici redemptor, sed etiam alij Sancti.

Sed contra est, quod dicitur Gal. 3. Christus non redemit de maledicto legis, factus pro nobis maledictus. Sed solus Christus factus est pro nobis maledictus. Ergo solus Christus debet dici noster Redemptor.

Respondeo dicendum, quod ad hoc quod aliquis redimat, duo requiruntur, scilicet actus solutionis, & pretium solutionis. Si enim aliquis soluat pro redemptione alicuius rei, pretium, quod non est suum, sed alterius, ipse non dicitur redimere principaliter: sed magis ille, cuius est pretium. Primum autem redemptionis nostra est sanguis Christi, vel vita eius corporalis, quæ est in sanguine, quo ipse Christus exoluit. Vnde vtrumq; istorum ad Christum pertinet immediate, in quantum est homo, sed ad totam Trinitatem, sicut ad causam primam, & remotam: cuius erat & ipsa vita Christi, sicut primi authoris, & à qua inspiratum fuit ipsi homini Christo, ut pateretur pro nobis. Et ideo esse immediate redemptorem, proprium est Christi, in quantum est homo: quamuis ipsa redemptio possit attribui toti Trinitati, sicut prima causa.

Elicitur ex
Glos. ord. ib.

Ad primum ergo dicendum, quod Glos. hoc sic exponit, Tu Domine Deus veritatis, redemisti me in Christo clamant: in manus tuas Domine, commendo spiritum meum. Et sic redemptio immediate pertinet ad hominem Christum: principaliter autem ad Deum.

Ad secundum dicendum, quod pretium redemptionis nostre homo Christus soluit immediate: sed de mandato Patris sicut primordialis authoris.

Ad tertium dicendum, quod passiones Sanctorum proficiunt Ecclesie, non quidem per modum redemptionis, sed per modum exempli, & exhortationis, secundum illud 2. ad Corinth. 1. Siue tribulamur pro vestra exhortatione, & salute.

Hinc articulum egregie exposuit Caietanus hic. Ex quo aduertendum est primo, posse munus redimendi dici proprium Christi, vel respectu aliorum diuinarum personarum, vel respectu aliorum hominum, vel etiam angelorum. Priori modo ita est proprium Christi esse redemptorem, sicut proprium est illius, incarnari, esse hominum, pati, & mori. Quocirca si redimere significet vitam suam, & sanguinem offerre pro hominibus, hoc ita est proprium Christi, ut non conueniat alijs personis. Si autem significet absolute conferre pretium, vel concurrere, & excitare, & mouere ad ipsam pretij obligationem, sic non est proprium Christi: sed totius Trinitatis opus. Nam sicut tota Trinitas operata est incarnationem, ita etiam contulit Christo humanam vitam, & sanguinem, atque adeo pretium, quo nos posset redimere, eademq; Trinitas inspirauit Christo voluntatem moriendi pro nobis, & illi cooperata est, ut seipsum pro nobis offerret in pretium. Quod si inquiras, an absolute Christus solus dicens sit nos redemisse, & non Pater, neque Spiritus sanctus: Respondeo, hoc ad significationem vocis pertinere, atque ita consulendum esse vsum eius. Videtur autem in Scriptura, præsertim in nouo Testamento, vbi frequentius sermo est de hominum redemptione, Redimere, dici de eo, qui immediate soluit pretium, ideoq; significare propriam actionem personalem Christi, sicut comedere, vel sanguinem effundere. Vnde Apocal. 5. dicitur de agno, Dignus es Domine accipere librum, & aperire signacula eius, quoniam occisus es, & redemisti nos Deo in sanguine tuo, & ad Titum 2. Expectantes beatam spem, & aduentum glorie magni Dei, & Saluatoris nostri Iesu Christi, qui dedit semetipsum pro nobis, ut nos redimeret ab omni iniquitate, &c. Et eodem sensu nomen Redemptoris absolute dictum, proprium est Christi, qui eodem modo dicitur, nostra sanctificatio, & redemptio. 1. ad Corinth. 1. & ita etiam redemptio sæpe attribuitur Christo, ut propria illius. ad Roman. 3. ad Ephes. 1. & ad Colos. 1. 1. ad Timoth. 2. ad Hebræos 9. Quia ipsius proprium fuit, dare animam suam in redemptionem pro multis. Matth. 20. Interdum verò redimere sumitur priori modo, & ita explicat D. Thom. hic ad illud Psalm. 100. Redemisti me, Domine Deus veritatis, id est, redemisti me per Christum, & in Christo: quamquam ad litteram redimere, illo loco nihil aliud sit, quam de manibus persequentium eripere, quæ significatio frequens etiam est in Scriptura. In ea verò significatione videtur propriè dictum Luc. 1. Benedictus Dominus Deus Israel, quia visitauit, & fecit redemptionem plebi sue. Et eundem modum exponit D. Tho. in fol. ad 2. illud Psalm. 100. Redemptionem misit Dominus populo suo.

Posteriori modo, id est, facta comparatione ad alias personas creatas, certum est, proprium esse Christi esse redemptorem. Quæ de re videantur dicta priori tomo in commentario art. 1. quæst. 26. D. Tho. vbi exposuimus, quomodo Christus sit vnicus mediator inter Deum, & homines, idemque his nominibus Redemptoris, & Mediatoris significetur. Contra hoc verò obijcit D. Thom. in argumento 3. illud ad Colos. 1. Adimpleo ea, quæ defuncti passionum Christi in carne mea, pro corpore eius, quod est Ecclesia. Et respondet, passiones Sanctorum proficere Ecclesie, non per modum redemptionis: sed per modum exempli, & exhortationis. Circa quam responsionem merito dubitat Caietan. quia præter illos duos modos exempli, & exhortationis, possunt opera iustorum prodesse alijs per modum satisfactionis, vel quia vnus propria voluntate potest pro alio satisfacere, illi suam satisfactionem applicando: vel quia satisfactione sanctorum in thesauro Ecclesie repositæ pos-

Dubium.

Redemptio
hominum
propria Christi
siquomodo.

Apoc. 5.

Tit. 2.

1. Corinth. 1.

Roman. 3.

Ephes. 1.

Colos. 1.

1. Timoth. 2.

Heb. 9.

Matth. 20.

D. Thom.

Psalm. 100.

Psalm. 100.

Psalm. 100.

Psalm. 100.

Psalm. 100.

Psalm. 100.

Psalm. 100.

Psalm. 100.

Psalm. 100.

Psalm. 100.

Psalm. 100.

Psalm. 100.

Psalm. 100.

Psalm. 100.

Psalm. 100.

Psalm. 100.

Psalm. 100.

Psalm. 100.

Psalm. 100.

Psalm. 100.

Psalm. 100.

Psalm. 100.

Psalm. 100.

Psalm. 100.

Psalm. 100.

Psalm. 100.

Psalm. 100.

Psalm. 100.

Psalm. 100.

Psalm. 100.

Psalm. 100.

Psalm. 100.

Psalm. 100.

Psalm. 100.

Psalm. 100.

Psalm. 100.

Psalm. 100.

Psalm. 100.

Psalm. 100.

Psalm. 100.

Psalm. 100.

Psalm. 100.

Psalm. 100.